

Άριθμ. Πρωτ.: Φ.1/3/574
2021

Έν Καισαριανῇ τῇ 27ῃ Σεπτεμβρίου

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 246

Πρός
τούς Πανοσι(ολογι)ωτάτους καί Αἰδεσιμ(ολογι)ωτάτους
Πρεσβυτέρους
τούς Ἱεροκήρυκες καί τούς Ἐφημερίους,
τούς Ἱερολογιωτάτους Διακόνους,
τούς Ὑπευθύνους Νεότητος
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας.

Ἀγαπητοί Πατέρες καί Ἀδελφοί
Χαίρετε ἐν Κυρίῳ

Ἀρξαμένης τῆς ιεραποστολικῆς ἐργασίας κατά τό νέο ἐκκλησιαστικό ἔτος 2021-22 καταθέτουμε ὠρισμένες σκέψεις πού ἀναφέρονται στήν Κατήχηση τῶν νέων. Ἡ Κατήχηση εἶναι ἡ «Ὁδός τοῦ Κυρίου».

Ὁ δρόμος αὐτός ὁδηγεῖ στό ἴδιο τό Σῶμα Του πού εἶναι ἡ Ἐκκλησία. Δέν εἶναι ἀπλῶς μιά διδασκαλία ἢ θεωρία. Ἡ Χριστιανική παιδεία καί ἀγωγή τῆς Νεότητος εἶναι ὁ τομέας τῆς διακονίας γιά τήν καλλιέργεια τῶν νέων μέ τίς Χριστιανικές ἀρχές καί τήν ἔνταξή τους στό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ δηλαδή τήν Ἐκκλησία.

Θεωροῦμε ἐπίκαιρο νά σημειώσουμε ὠρισμένες ἀρχές πού χαρακτηρίζουν αὐτήν τήν διακονία.

Α . Χριστιανική Παιδεία καί ἀγωγή

1. Ἀρχή, κίνηση καί τέλος τῆς Χριστιανικῆς παιδείας

Οἱ Ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας ὁδηγοῦν τούς νέους καί τίς νέες στήν «Ὁδό τοῦ Κυρίου» πού προϋποθέτει ὅτι ὑπάρχει προορισμός, ἀρχή καί κίνηση καί προοπτική. Στίς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων (9:2 καί 24:14) ἐμφανίζεται ἡ πορεία τῶν Χριστιανῶν στήν «Ὁδό τοῦ Κυρίου» ὡς ὁ τρόπος νά ζεῖ ὁ ἄνθρωπος. Αὐτή ἡ ὁδός ἔχει ἀρχή (τό βάπτισμα) καί κίνηση (πνευματική ζωή) καί καί προορισμό τήν ἐν Θεῷ ζωῇ.

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος εἰσέλθει στόν δρόμο τοῦ Θεοῦ γνωρίζει ἤδη, ἀπό μαρτυρίες, ὅτι δέν εἶναι ἀτέρμονας, ἄνευ τέλους. Εἶναι μιά κίνηση πού δέν μένει συνεχῶς στόν δρόμο, ἀλλά ἔχει προορισμό. Εἶναι δρόμος πρός τόν Οἶκο Του. Κι αὐτός ὁ δρόμος δέν εἶναι συνεχῶς ἓνα στενό μονοπάτι πού ὁ καθένας καί ἡ καθεμία, ὡς

εἰκόνες τοῦ Θεοῦ, παίρνει μόνος καί μόνη, γιά νά φτάσει στήν «ὁμοίωση». Χωρεῖ καί τόν ἄλλον καί τούς ἄλλους, πού εἶναι ὅλοι εἰκόνες τοῦ Θεοῦ. Χωρεῖ ἄσκηση καί προβλήματα, ἐμπειρίες καί ἀλλαγές, λύπες καί χαρές. Εἶναι κίνηση μέ τούς ἀδελφούς, πού εἶναι καθοριστικοί γιά τό κάθε πρόσωπο καί γιά τή σχέση τοῦ μέ τόν Θεό.

2. Προϋποθέσεις

Ἡ χριστιανική ζωή προϋποθέτει πίστη, προαίρεση καί ἔνταξη, κοινότητα καί ζωή στήν κοινότητα. Αὕτη εἶναι ἐναργῶς ἡ ἀρχή, ἐφόσον πιά πολλοί χριστιανοί βαπτίζονται νήπια. Εἶναι κίνηση ἀπό τή νηπιακή καί τήν παιδική ἐξάρτηση στήν ἐνήλικη ἀνεξαρτησία καί, τελικά, στό Σῶμα, στήν ὥριμη ἀλληλεξάρτηση. Ξεκινᾷ ἀπό τό ἴδιο τό πρόσωπο καί τήν προσπάθειά του νά προσδιορίσει μέ ἐμπιστοσύνη καί ἀσφάλεια τήν ταυτότητά του καί ὁλοκληρώνεται μέ τούς ἄλλους καί τήν κοινή ζωή μέ αὐτούς μέσω τῆς παράδοσης, τῆς ἱστορίας, τῶν συμβόλων καί τῆς ἐμπειρίας. Μιλᾷμε γιά τή θαυμάσια λειτουργία τῆς κοινότητας, πού ἐκκαλεῖ κάθε ἄνθρωπο συνεχῶς στήν ἀναστάσιμη «γιορτή» της. Πρόκειται γιά ἀνοιχτή πρόσκληση νά πορεύεται κανεῖς πάντα στήν «Ὁδό τοῦ Κυρίου», δηλαδή νά ζεῖ ἀληθινά, νά ἀναπτύσσεται πραγματικά καί νά ὠριμάζει οὐσιαστικά. Ἡ ἀποδοχή τῆς πρόσκλησης καί ἡ ἔνταξη στόν δρόμο τοῦ Θεοῦ εἶναι μία ἐλεύθερη κίνηση, πού ξεκινᾷ μέ τό βάπτισμα τοῦ χριστιανοῦ καί βιώνεται στήν Ἐκκλησία του. Ἔχει ὅρια καί κανόνες καί χρειάζεται ἀγωγή γιά νά ζεῖ κάποιος συνεχῶς στήν «Ὁδό τοῦ Κυρίου», ὁ ἴδιος μαζί μέ ὅλους καί ὅλες πού πορεύονται σέ αὐτόν.

3. «Ἐγώ εἰμί ἡ ὁδός» (Ἰωάννου 14, 6)

Σέ πολλές ὁμιλίες Του ὁ Κύριός μας τόνισε ὅτι : «Ἐγώ εἰμί ἡ ὁδός» καί μάλιστα «ἡ ἀπάγουσα εἰς τήν ζωήν» (Ματθαίου 7, 14), ὁ δρόμος πού ὁδηγεῖ στήν ζωή καί «ἐγώ εἰμί ἡ θύρα» (Ἰωάννου 10, 7). Ὑπάρχουν, βέβαια, καί ἄλλοι δρόμοι, οἱ ἀνθρώπινοι. Βρίσκονται πρὶν τήν ἔναρξη τοῦ δρόμου τοῦ Θεοῦ, πρὸς ἄλλες κατευθύνσεις καί προορισμούς. Ὁ δρόμος τοῦ Θεοῦ ἔχει κατασκευαστή, ἀλλά ὄχι τόν ἀνθρωπο: Τόν ἔχει δημιουργήσει ὁ Τριαδικός Θεός. Ἔχει κανόνες πού ρυθμίζουν τήν πορεία καί τήν κίνηση: Τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ. Ἔχει καί ὁδηγό ἢ καλύτερα ὁδηγούς: Τήν οἰκογένεια, τόν ἱερέα, τόν κατηχητή, τούς φίλους, τίς φίλες κ.ἄ., ὅσους/ὅσες προσπαθοῦν ἀναλόγως νά μάθουν στόν νέο χριστιανό/στή νέα χριστιανή, νά κινεῖται ὅσο γίνεται καλύτερα. Νά κινεῖται στόν *δρόμο τοῦ Θεοῦ* μόνος ἢ μόνη, ἀλλά καί μέ τούς ἄλλους, νά κινεῖται κυριολεκτικά, μέ λόγια καί πράξεις, πρὸς τόν Θεό. Μιᾶμε γιά μιά χριστιανική ἀγωγή πού ἔχει ἀρχή τό βάπτισμα καί διάρκεια, ἀφοῦ ἡ χριστιανική παιδεία ἀποτελεῖ ἀνάγκη, γιά νά πορεύεται κανεὶς στόν *δρόμο τοῦ Θεοῦ* καί νά ἀσκεῖται στοὺς κανόνες του.

Στήν ἀρχαία Ἐκκλησία ἡ χριστιανική ἀγωγή, ἡ κατήχηση δηλαδή, ἀποτελοῦσε προετοιμασία τῶν ἐνηλίκων πού γίνονταν μέλη τῆς Ἐκκλησίας. Στήν πιό πρόσφατη ἐποχή, πάλι, ἡ χριστιανική ἀγωγή θεωροῦνταν ὅτι μπορεῖ νά σταματᾷ στήν παιδική καί στήν ἐφηβική ἡλικία ἢ ὅτι αὕτη ἐπιτυγχάνεται ἐπαρκῶς μέσω τῆς σχολικῆς ζωῆς. Ἡ χριστιανική παιδεία καί ἀγωγή, ὅμως, γιά τήν ὁποία γίνεται λόγος

ἀφορᾷ ὅλα τὰ μέλη τῆς κοινότητος. Αὕτη ὡς μιά «*διδασκομένη καί διδάσκουσα*» κοινότητα δέν μπορεῖ παρά νά προστρέχει στίς ἀνάγκες τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι στήν πορεία τους στήν «*Ὁδό τοῦ Κυρίου*» ἀνεξαρτήτως ἡλικίας συνεχίζουν νά μαθαίνουν καί νά ἐπαιδεύονται πάντα μέ τόν ἴδιο προορισμό. Ἡ ἴδια ἡ ζωή στήν Ἐκκλησία προσφέρει διαρκῶς ἀγωγή καί παιδεία μέ τή συμμετοχή στά μυστήρια, στή λειτουργία καί στό ἔργο της, τήν ἐπικοινωνία τῶν ἀνθρώπων, στίς συνάξεις, στό κοινωνικό καί ἱεραποστολικό ἔργο της, τήν ψυχαγωγία τῶν μικρῶν καί τῶν μεγάλων στίς ἐκδηλώσεις, τίς συζητήσεις καί τίς μικρές καί μεγάλες συναθροίσεις. Μέ τή συμμετοχή, τήν ἐπικοινωνία καί τήν ψυχαγωγία ὁ ἄνθρωπος μαθαίνει νά ζεῖ ἐν Χριστῷ καί νά πορεύεται πάντα στήν ὁδό Του ἀνεξάρτητα ἀπό ποιά ἡλικία ἔχει. Γιά αὐτό καί ἡ παιδεία δέν σταματᾷ ποτέ νά εἶναι σκοπός καί μέσο γιά τόν δρόμο τοῦ Θεοῦ. Ἡ χριστιανική παιδεία καί ἀγωγή, τέλος, ἀναδύεται μέσα ἀπό τήν πλούσια ἐμπειρία τῆς Ἐκκλησίας. Ἀφομοιώνει ἐποικοδομητικά ὅλη τήν προηγούμενη ἐμπειρία τῆς κατήχησης στήν ἀρχαία Ἐκκλησία, δηλαδή τή διδασκαλία (Ἀγία Γραφή), τό κήρυγμα (ἐρμηνεία καί πρακτική ἐφαρμογή τῆς Ἀγίας Γραφῆς) καί τό βίωμα (Ἱερή Παράδοση, λατρεία, παραδόσεις καί δράση). Ὅλα, μέ τή χάρη καί τήν ἱστορία τους, χαρακτηρίζουν τίς θεολογικές καί τίς παιδαγωγικές προϋποθέσεις καί ἀρχές μιᾶς σύγχρονης χριστιανικῆς παιδείας καί ἀγωγῆς.

* * * * *

Β . Θεολογικές προϋποθέσεις

1. Ἡ ἐν Χριστῷ ἐμπειρία

Θέτουμε ἐκ προοιμίου ἓνα βασικό θέμα: Ἡ χριστιανική ἀγωγή καί ἀνάπτυξη ἀποτελεῖ μιά διαδικασία πού συμβαίνει στόν κόσμο αὐτό, ἀφορᾷ τόν κόσμο καί προσεγγίζεται ἐμπειρικά, ἀλλά τά ἀποτελέσματά της δέν εἶναι πάντα ἀπτά. Στήν περίπτωση μας δέν φτάνει μόνο ἡ κίνηση τοῦ προσώπου καί τῆς κοινότητος πρὸς τόν Θεό. Χρειάζεται καί ἐπενέργεια τοῦ Θεοῦ. Ὅταν, ὅμως, μιᾷμε γιά Παιδεία καί ἀγωγή, ἀναφερόμαστε σέ ὅσα σημαντικά κατέχουμε ἀπό τήν Ἀγία Γραφή καί τήν παράδοση καί στόν τρόπο που αὐτά βιώνονται στή ζωή της κοινότητος, στήν ἐν Χριστῷ ζωή, καί μᾶς ὑποστηρίζουν στήν πίστη καί στήν πορεία πρὸς τόν Θεό. Βασικῶς μιᾷμε γιά ὅσα μπορούμε νά ἀντιληφθοῦμε καί νά μελετήσουμε. Γι' αὐτά πού ἐμπεριέχουν ὅσα ἡ προηγούμενη ἐμπειρία τῆς κατήχησης τονίζει. Καί ὅλα αὐτά ἀφοροῦν τήν ἀνθρώπινη, δηλαδή τήν προσωπική καί κοινοτική, πορεία στόν δρόμο τοῦ Θεοῦ.

2. Ἡ μέθοδος τῆς μυήσεως

Σέ αὐτή τήν περίπτωση, αὐτό πού μᾶς βασανίζει εἶναι πῶς θά προσφερθοῦν οἱ ἀλήθειες τῆς πίστεως ὥστε οἱ Χριστιανοί νά πιστεύουν καί νά ζοῦν ὅσα πιστεύουν, σέ αὐτόν τόν κόσμο, μόνοι καί μέ ἄλλους, καί μέ τήν ἐλπίδα τῶν ἐσχάτων. Γιά νά προσπαθήσουμε νά ἀπαντήσουμε στό ἐρώτημα, ἄς ψηλαφήσουμε τή

βάση τοῦ προβληματισμοῦ καί τίς θεολογικές προϋποθέσεις τῆς χριστιανικῆς παιδείας καί ἀγωγῆς.

Στόν σύγχρονο κόσμο μας ἡ ἔννοια τῆς «κατήχησης» στήν Ἐκκλησία γίνεται ἀντιληπτή ὡς ἀνάπτυξη τῆς πίστεως μέσω τῆς χριστιανικῆς παιδείας καί ἀγωγῆς.

Αὕτη ἐκλαμβάνει τόν Χριστό, τόν Λόγο, ὡς τρόπο ζωῆς καί ὄχι μόνο ὡς διδασκαλία. Ἀγωγή στήν πίστη εἶναι νά μάθει νά ζεῖ κανεῖς τήν πραγματική καί αὐθεντική ζωή πού πρόϋποθέτει συγχρόνως τήν πίστη. Πίστη εἶναι μετοχή καί πράξη τοῦ ὅλου ἀνθρώπου. Εἶναι ἥθος ἐλευθερίας, πού συνδυάζει πράξη καί θεωρία, τά ὁποῖα βρίσκει κανεῖς στή ζωή τῆς κοινότητος, τῆς Ἐκκλησίας. Βιώνονται στήν προσωπική καθημερινή ζωή του, ὅταν αὕτη δέν εἶναι ἓνα ἀποκομμένο στοιχεῖο ἀπό τόν Χριστό.

Πρόκειται γιά ἀνακαίνιση καί στοχαστική βίωση τῆς μοναδικῆς Ἀλήθειας τοῦ Θεοῦ, πού δέν ἐξαντλεῖται σέ ἐνοριακές συναντήσεις ἢ μόνο στήν κυριακάτικη λειτουργία, ἀλλά νοηματοδοτεῖ ὅλη τήν ἀνθρώπινη ζωή. Καλλιεργεῖ τόν ὅλο ἄνθρωπο καί ἀπεργάζεται τή σωτηρία του. Ἐκλαμβάνει τόν ἄνθρωπο ὡς ψυχοσωματική ὄντοτητα, μέ νοῦ καί καρδιά. Ἀσκεῖ ἰσόρροπα καί ἀρμονικά τή λογική μέ τήν καλλιέργεια τοῦ συναισθήματος καί τῆς φαντασίας ὥστε ἐμπράκτως καί ὄχι ἀφηρημένα ὡς «κατ' εἰκόνα» νά ὁδηγεῖται στό «καθ' ὁμοίωσιν» Θεοῦ. Αὐτό σημαίνει ἀκόμη ὅτι δέν ἐπαναπαύεται στήν πληροφόρηση καί στήν προσφορά-κατανόηση τῶν λόγων, ἀλλά προκαλεῖ τόν μετασχηματισμό τῆς γνώσης σέ δράση πού ἀποσκοπεῖ στή μεταμόρφωση τοῦ ἀνθρώπου. Καλλιεργεῖ τήν αὐτογνωσία τοῦ

προσώπου μέσα από τή γνωριμία, τήν επικοινωνία καί τή σχέση μέ τούς άλλους. Όδηγός γιά τή βαθιά γνώση τοῦ ἑαυτοῦ, ἀνεξάρτητα ἀπό τήν ἡλικία, εἶναι ὁ νόμος. Ὁ Νόμος ἐξασφαλίζει τήν ἐνότητα μέ τούς άλλους, ὅπου φανερώνεται ἡ ἀξία καί ἡ μοναδικότητα ἐκάστου προσώπου. Στήν κοινωνία εἶναι ἡ ἀγάπη πρὸς τόν συνάνθρωπο, μέ καθοδηγητή τόν ἴδιο τόν Θεό καί τήν ἀπέραντη ἀγάπη Του γιά τόν ἄνθρωπο. Ἡ ἀγάπη βιώνεται - ἐκδηλώνεται, ὡς θυσία γιά τόν ἄνθρωπο, τή φύση καί ὅλο τόν κόσμο. Εἶναι ἀγωγή συνειδήσεων μέ βάθος καί καθαρότητα καρδιάς, ἀλλά καί εὐθύνη γιά τή δημιουργία καί τόν ἀγιασμό της. Πρόκειται γιά συνεχή ἄσκηση ἀγάπης πού θέτει τόν πήχη ψηλά, σύμφωνα μέ τόν λόγο τοῦ Χριστοῦ, πού δέν ἀφήνει κανένα ἀπέξω οὔτε κἂν τόν ξενο ἢ τόν ἐχθρό. Ἡ χριστιανική ἀγωγή περιλαμβάνει, ἔτσι, τήν κατανόηση καί τήν ἀντίληψη τοῦ κόσμου ὡς ἓνα, ἀφοῦ τό ὅλον εἶναι δημιούργημα τοῦ Θεοῦ. Ἀκόμα καί ἂν παρουσιάζει πολλές διαφορετικότητες (ἔθνη, φυλές κ.ἄ.), δέν θά πρέπει νά ταλαιπωρεῖται ἀπό συγκρούσεις καί διαφορές. Τό χριστιανικό ἥθος, στό ὁποῖο ἀποσκοπεῖ, ἀγωνίζεται γιά αὐτήν καί ἐξασκεῖται στήν ἐνότητα. Ὅταν ἡ κοινότητα εἶναι ἐνωμένη, κάθε πρόσωπο ἔχει ἀξία, ὅπως καί τό σύνολο, ἀπό τό ὁποῖο ἀλληλεξαρτᾶται. Τονίζει τή σχέση τῆς Ἐκκλησίας μέ τήν ἱστορία, τό παρόν καί τή μεταμόρφωσή του. Καλεῖ, ὅμως, διαρκῶς στήν πρόγευση τῶν ἐσχάτων καί στήν ἀναγνώριση τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ στόν κόσμο, πού τόν κενώνει μέ τήν ἐνανθρώπηση, τή Σταύρωση καί τήν Ἀνάστασή Του καί, ἀπό τήν ἄλλη, τόν κενώνει ἡ ἔλλειψή Του.

* * * * *

Γ . Παιδαγωγικές προϋποθέσεις

Αυτή ή χριστιανική αγωγή, δέν μπορεί νά 'χει τέλος, παρόλο πού έμφανίζει αποτελέσματα. Από τήν πληροφόρηση γίνεται μόρφωση καί παιδεία, πού αναπτύσσεται διά βίου στήν οίκογένεια καί στήν κοινότητα, μέ σκοπό τή μεταμόρφωση. Όπωςδήποτε, έχει πρωτεύουσα σημασία ή παροχή της στήν παιδική καί στήν έφηβική ήλικία, γιά πολλούς καί αποδεδειγμένους μαθησιακούς καί ψυχολογικούς λόγους. Άλλά σημασία έχει καί ή διαμόρφωση καί ή ανάπτυξη της στήν ώριμη ήλικία, όταν πιά τά πρόσωπα αποκτούν περισσότερες δυνατότητες νά νοηματοδοτούν ελεύθε-ρα τή ζωή τους βιώνοντας καί κατανοώντας βαθιά τήν έμπειρία του Χριστού. Τήν έμπειρία τής αύθεντικής ζωής στό Σώμα Του, στόν δρόμο Του. Κοινός παρονομαστής αύτής τής Παιδείας του δρόμου Του «είναι ή βιωματική προσέγγιση τής γνώσης», όπως αυτή παρέχεται στή ζωή τής Έκκλησίας. Φυσικά τό ενδιαφέρον εστιάζεται στόν δρόμο του κάθε προσώπου πρός τόν Οίκο του Θεού καί τήν άγκαλιά του Πατέρα. Έστιάζεται, όπωςδήποτε, καί στίς άστοχίες του προσώπου, όταν προσπαθεϊ νά διαβεϊ, όσο μπορεί, αυτό τόν δρόμο καί του παρουσιάζονται ξένα πρός αυτόν έμπόδια καί πειρασμοί. Στο επίκεντρο, όμως, τής χριστιανικής αγωγής είναιί κυρίως τό τραπέζι πού παραθέτει απλόχερα ο Πατέρας γιά όλα τά παιδιά του ανεξαιρέτως.

1.Βίωση τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς

Μέ ὄρους ἐπιστημῶν τῆς Ἀγωγῆς, λοιπόν, ἂν ἡ ἀγωγή στόν δρόμο τοῦ Θεοῦ εἶναι γεμάτη πληροφόρηση καί ἀσκήσεις γνώσεων, δέν εἶναι ἀρκετή. Δέν ὑπάρχει πραγματική μόρφωση, ἂν δέν περιλαμβάνει βίωση τῆς ἴδιας τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς καί τῆς ἐκπαίδευσης πού παρέχεται στήν κοινότητα, Αὐτό σημαίνει προσωπική λειτουργία στό πλαίσιο τῆς κοινότητας σέ σχέση μέ τόν ἑαυτό, τούς ἄλλους καί τόν Θεό. Ἄν αὐτό γίνει, τότε ἡ ἀγωγή δρᾷ μετασχηματιστικά, μέ παιδαγωγικούς ὄρους, σέ κάθε ἡλικία. Δηλαδή μετασχηματίζεται ἡ παρεχόμενη γνώση σέ δράση. Ἰσχύει τό «γεύσασθε καί ἴδετε ὅτι Χριστός ὁ Κύριος». Οἱ Χριστιανοί προσκαλοῦνται νά γευτοῦν καί κατόπιν νά δοῦν - δηλαδή νά κατανοήσουν. Ὅχι ἀπλῶς νά μάθουν γιά τόν Χριστό. Ὅχι δηλαδή νά δοῦν χωρίς νά γευτοῦν. Αὐτό θά μπορούσε νά πραγματοποιηθεῖ γιά ἐκπαιδευτικούς σκοπούς σέ ὁποιαδήποτε σχολική τάξη ἢ πανεπιστημιακό ἀμφιθέατρο. Στή χριστιανική ἀγωγή ὅμως ἰσχύει τό «ἔρχου καί ἴδε» (Ἰωάννου 1, 46) καί τό «γεύσασθε καί ἴδετε» (Ψαλμός 33, 9). Ὁ σκοπός τελικά εἶναι οἱ Χριστιανοί νά μάθουν νά ζοῦν μέ τόν Χριστό καί νά ζοῦν εὐχαριστιακά, στό Σῶμα Του ὡς ὅλοι ἄνθρωποι, σῶμα καί ψυχή, μέ νοῦ καί καρδιά.

2. Ἐμπειρία καί γνώση

Μεθοδολογικά ἡ ἀγωγή αὐτή προϋποθέτει τήν ἐμπειρία, στήν ὁποία οἰκοδομεῖ τή γνώση, καί παράγει ἐμπειρία πού ἀποτελεῖ γνώση. Μιᾶμε φυσικά γιά ἐκπαιδευτικό καί θρησκευτικό βίωμα. Διαμορφώνεται στηριζόμενη στίς προηγούμενες ἐμπειρίες τῶν προσώπων, τίς ὁποῖες ἀπέκτησαν στά οἰκεῖα περιβάλλοντα τους, εἴτε τυχαῖα, εἴτε προσχεδιασμένα. Ἀλλά, ἐφόσον μιᾶμε γιά ὀργανωμένη ἐκπαίδευση καταγωγή, στηρίζεται καί ἀναπτύσσεται στίς ἀλλεπάλληλες ἐμπειρίες πού ἀποκτοῦν τά πρόσωπα στή ζωή τῆς Ἐκκλησιαστικῆς κοινότητος. Σέ αὐτές περιλαμβάνονται ὅσες ἀποκτῶνται στή λατρεία, στή δραστηριότητα τῆς κοινότητος καί στήν παρεχόμενη «ἐκπαίδευση». Οἱ τρεῖς αὐτές πτυχές δέν εἶναι ἀπαραίτητο νά ἀναπτύσσονται ξεχωριστά, ὅπως μερικές φορές γίνεται στίς κοινότητές μας. Μπορεῖ νά διακρίνονται, ἀλλά σέ μιά βιωματική προσέγγιση τῆς ἀγωγῆς ἀναπτύσσονται σέ συνάρτηση καί ἀλληλεξάρτηση. Στόν σχεδιασμό καί τήν ἐφαρμογή τῆς χριστιανικῆς Παιδείας καί ἀγωγῆς εἶναι φυσικά σημαντικά τό περιεχόμενο καί ὁ σκοπός τῆς ἀγωγῆς, ἀλλά τό πρωτεῦον εἶναι ἡ διαδικασία πού διδάσκει βιωματικά τίς δογματικές ἀλήθειες τῆς Πίστης καί ἀναπτύσσει τή βαθιά Πίστη. Μέ βάση καί τά ἐπιτεύγματα τῶν ἐπιστημῶν τῆς ἀγωγῆς, οἱ διαδικασίες αὐτῆς τῆς ἀγωγῆς βασίζονται καί ἐπιδιώκουν τή βιωματικότητά, τή δημιουργικότητα, τή δραστηριοποίηση καί τήν ἀναστοχαστικότητα. Αὐτές οἱ ἀρχές ἀρύονται ἀπό τήν ἐμπειρία καί τήν ἔρευνα καί ἀφοροῦν κάθε ὀργανωμένη ἐνέργεια «κατήχησης». Ἄν αὐτές ἐμπνέουν τίς προσχεδιασμένες εὐκαιρίες πού παρέχει ἡ κοινότητα γιά ἐκπαίδευση

καί δραστηριότητα, μέ άρωγό καί τή ζωντάνια τής λατρείας, ή Χριστιανική παιδεία καί άγωγή παύει νά εἶναι ἓνα «μάθημα», πού προϋποθέτει διδασκαλία καί δάσκαλο. Γίνεται βιωματικό ἐργαστήριο, στό όποιο ζοῦν ὅλοι καί ὅλες νέες ἐμπειρίες, πού νοηματοδοτοῦν ὅσες ἐμπειρίες εἶχαν μέχρι τώρα στή ζωή τους ὡς Χριστιανοί/χριστιανές. Ἕνα τέτοιο ἐργαστήριο πραγματώνει θεωρητικά καί πρακτικά τή διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ καί ὑποστηρίζει τούς χριστιανούς/τίς χριστιανές νά μετασχηματίζονται αὐτή τή μάθηση σέ γνώση καί δράση, δηλαδή σέ πραγματική ζωή ἐν Χριστῷ.

Εὐχομαι πατρικά σ' ὅλα τά στελέχη πού ἐργάζονται στόν τομέα αὐτό τής νεότητος νά ἔχουν τόν φωτισμό τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί τήν δύναμη τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, ὥστε νά ὀδηγοῦν τίς ψυχές καί τό νοῦ τῶν νέων πρὸς τόν Ἀρχηγό καί τελειωτή τής πίστεως Κύριός μας Ἰησοῦ Χριστό

Καλή καί εὐλογημένη πνευματική σπορά.

Μετά πατρικῶν εὐχῶν.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος & Ὑμηττοῦ Δανιήλ.